

SUOMI – TURKKI HYGIENIASANASTO

A

aerobinen	oksijene ihtiyacı olan
aiheuttaa	neden oluyor, yol açılıyor
aiheuttava	yol açan
aika ajoin	arasına
aine	madde, malzeme
aivastaa	hapşırma
aliravitsemus	eksik beslenme, z bezlesme
alkalinen	alkalik
alkueläin	çok küçük olan basit hayvanlar sınıfı
alkutuotanto	ön üretim, baş üretim
altis	etkili, hevesli
alusta	alt, emel
anaerobinen	oksijene ihtiyaç görmeyen
annos	porsiyon
annostella	dozunu ayarlamak
antibiottikuurilla	antibiotik küründe, antibiotik almakta
arvioida aistinvaraisesti	duyu ile tahmin etmek
asetus	kanun, kural
astia	kap, tabak, çanak
astianpesukone	bulaşık makinası
auditointi	tarafarsız birinin (dışardan gelen şahış) kontrolü

B

bakteeri	bakteri
bakteerikanta	bakteritemeli
biofilmi	herhangi bir yüzeyde (mesela masanın üstü) büyüyen ve çoğalan mikrop benzeri
biojätteet	bioçöpler
BSE	deli dana hastalığı

D

desinfektio	dezenfeksiyon
desinfioida	dezenfekte etmek
desinfiointi	dezenfektlemek
desinfiointiaine	dezenfektleme madde

E

ehkäisevä	önleyen
ehkäisevät toimenpiteet	önleyen işler
ehkäisy	önleme, engelleme
elintarvikehuoneisto	gıda maddelerin dairesi
elintarvikehygieniä	gıda madde hijyenik
elintarvikenäyte	gıda madde örneği
elintarviketyöntekijä	gıda madde işçisi
elintarvikevalvonta	gıda madde kontrolü
elintarviketurvallisuusvirasto (EVIRA)	gıda madde emniyet dairesi (EVIRA)
elintarvikkeet	gıda maddeleri
eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos	hayvan tedavi- gıdamaddelerin araştırma kurumu

emäksinen
enimmäismäärä
ennenaikainen pilaantuminen
epidemia
epäedullinen
epähygieeninen
epäkelpo
esiintyä
esiintyä kahtena muotona
esipesu
este
estää

alkalik
azamimiktari
vaktinden önce bozulmak
salgın
dezavantajlı
dezhijyenik
yaramayan
bulunmakta
iki şekilde bulunmakta
önyıkama
engel
engellemek

F

first in - first out
fysikaalinen riski

"önce gel - önce git"
fiziksel risk

G

GMO

genetik sistemle büyütülen organizim

H

haava
HACCP – järjestelmä
haitallinen
haitata
haittamikrobi
hajuherkkyys
hapan
hapettua
happamuus
happi
haude
havainto
havaittu häiriö
heikentää
helposti pilaantuva
helposti pilaantuvat elintarvikkeet
hepatiitti
hidastaa
hiiva
home
homesieni
homesieni
huolehtiminen
hygieeninen laatu
hygieniatesti
hyödyllinen
hyönteiset
hyötymikrobi
hyväksyntä

yara
gıdamadde işyerlerin kendikontrolkuralları ve sistemi
zararlı
zararlamak
sakıncalı/zararlı mikrop
kokuhassaslık
ekşi/asit
oksijenlenmek
ekşilik
oksijen
az bir sızaklıkta pişirmeyi devam etmek
gözlem
gözlenilmiş rahatsızlık, gözlenilmiş zarar
zayıflatmak
kolayca bozulan
kolayca bozulan gıda maddesi
karaciğerhastalığı
yavaşlatmak
maya
küf
küf mantarı
küfmantarı
bakmak, kaygılanmak
hijyenik kalite
hijyenik test
 faydalı
böcekler
 faydalı mikrop
uygun görmek, kabul etmek

I

itu
ihoalue
ihotulehdus
ilmakehä

filiz, sürgün
tenbölgesi, derialanı
deriiltihapı
atmosfer

imettävä nainen
iskukuumennus
itiö

çocuk emziren kadın
pastörize = çok kısa zamanda 65 dereceye ısıtmak
spor (çiçeksiz bitkilerde üreme ürünü)

J

jakautuminen
jakelu
jalostus
johtaa kuolemaan
johtua
joulukinkku
juokseva vesi
jyrsijä
jäljitettävyyys
järjestelmä
järjestää
jäteastia
jätehuolto
jäädyyttää
jäähdyttää
jäähdytys
jäämät

bölünmek
dağatım
işlemek
ölüme neden oluyor
kaynaklanmak, yüzünden neden olmak
noel jambonu
akan su
kemirgen, kemirici
takipedileceklik
sistem
düzenlemek, ayarlamak
çöpkapı, çöpkutusu
çöpbakımı
dondurmak
soğutmak
soğutus
kalanlar

K

kaadin
kaasupakkaus
karva
kasteluvesi
kasvit
kasvu
kasvualusta
kasvuolosuhteet
kasvusto
kemiallinen riski
kertakäyttöinen
keskiarvo
kidukset
kiehauttaa
kielteinen
kiinnittää huomiota
kirjaaminen
kirjattu ylös
kirjaus
kontaminaatio
koostumus
korkea laatu
korostaa edellytyksiä
kosteus
kotitekoinen
kudos
kuivuus
kuljetus
kuljetuslaatikko
kuluttaja
kulutus
kuumennus
kuumuus
kypsennetty

surayi
gazambalajı
kıl
sulama suyu (bitkilerin)
bitkiler
gelişme, büyüme, artış
gelişme/büyüme temeli
gelişme/büyüme durumu
gelişim
kimyasal risk
birkerelik
ortalama
balık kulağı
kaynatmak
negatif
dikkatına almak
kaydetmek
kaydedilmiş
kaydediliş
herhangi yerin (mesela masa üstü) mikroplu kirlenmesi
oluşması, içerişi
yüksek kalite
şartları vurgulamak
nemlik
evyapımı
derinin, etin vs. yapımı
kuruluk
nakliye
nakliye kutusu
tüketici
tüketim
sicak etmek, ısıtmak (yüksek sıcaklığa)
sicaklık
pişirilmiş, olgunlaştırılmış

kypsentää
kypsä
kysta
käsitellä
käsitleminen
käsittely
käsittelytila
käyttökelvoton

pişirmek, olgunlaştırmak
pişmiş, olgunlaşmış
su toplayan yara
işletmek, ellemek, dokunmak
işletilmek, ellenilmek, dokunulmak
işletiliş
işletilme yeri
kullanırsız, yaramayan

L

laiminlyöminen
lainsäädäntö
leikkuulauta
lemmikkieläin
levittää
levitä
liiallinen
liittää
lihatiski
lika
likaantua
lima
limakalvo
listeria
lisäaine
lisääntyminen
lisääntyä
loiset
lukuun ottamatta
lusikoida
lämpötila
lämpöviirini
lääninhallitus

ihmal
yasama, kanunlar
kesmetahtası
sevgili hayvan
yaymak, dağıtmak
yayılmak, dağılmak
fazlalık
eklemek
ettezgâhı
kir, pislik
kirlenmek, pislenmek
balgam
balgam zarı
inek gibi hayvanların hastalığı. insana geçse tehlikelidir
ekmadde, artışmadde
çoğalış, artış
çoğalmak, artmak
asalaklar
saymadan,
kaşıklamak
ısı, derece
ısidolabı, ısıvitriini
ilyönetimi

M

maaperä
mahalaukku
mahtua
mekaaninen puhdistus
merkittävä määrä
mikroaerofiilinen
mikrobi
mikrobiologinen riski
mitata
mittaus
monitorointi
mullas

multa
multaiset juurekset
muodostaa
mykotoksiinit
myrkytys
mäti
mätäneminen
mätänevä
määritelmän mukaan
määräys

toprak, gelişme temeli
mide (insan), işkembe (hayvan)
sığmak, yer almak
mekanik temizleme
önemli miktar
çok az miktarda oksijene ihtiyaç gören mikrop benzeri
mikrop
mikrobi tehlikesi, mikrobi riski
ölçmek
ölçü
sistemik kontrol
bitkilerin ve ona benzeyenleri çürümesinden gelişen
toprak, humus
toprak
topraklı yeraltı sebzeler
oluşturmak, biçimlendirmek
mantarbakterileri
zehirlenmek
balık yumurtası
çürüme
çürüyen
tarife göre
emir, direktif

N

nautinto
nestemäinen
NLV
noudattaa
näkyvä
näyte
näyteastia
näytteenotto

zevk
sivi
kaliki- virüsünden hastalığı
uymak, söz dinlemek
gözüken
numune, örnek
numunekapı, örnekkapı
numune alımı

O

ohjata elintarvikevalvontaa
oire
olla tarpeen
olosuhteet
omavalvonta
omavalvontasuunnitelma
ominaisuus
ongelmajäte
ottaa antibiootteja

gıdamadde kontrolu idare etmek
belirti, işaret
gerekli olmak
koşullar, şartlar
kendikontrolu
kendikontrol planı
özellik
sorunlu artık, problemlı artık
antibiotik kullanmak

P

pakastaa
pakasteet
pakkaamaton
pakkaaminen
pakkaus
pakkausmerkintä
palasaippua
paljain silmin
palkokasvit
parasiitti

pastörinti
peittäminen
periaate
perustiedot
perustua
pestä
pesu
pilaantunut
pilaantuva
pintahygienia
pintapuhtaus
pistokoe
pitkäaikaisvaikutus
pohjaliete
poikkeamarajat
prioni
proteiinipitoinen ruoka
pudota
puhtaanapito
punnitus
pystyä toimimaan
pyyhkiminen
päiväys
pääasiallisesti

dondurmak
dondurulmuş yiyecekler
pakıtlanmemiş, ambalajsız
pakıtleme
ambalaj
ambalaj notu
parçasabunu
gözle
baklagiller
diğer bir hayvanda yaşayıp faydalanan mikrop
veya minik hayvan
pastörize etmek
örtmek
prinsip
temel bilgiler
dayanmak
yıkamak
yıkama
bozulmuş
bozulan
yüzüstühijyenik
yüzüstütemizlik
seçmeksiz denetim
uzunsürelı etki
dip alüvyon, temel alüvyon
sapmasınırları
en küçük hastalık yapan varış
proteınlı yemek
düşmek
temizleme
tartmak
çalışabilmek, önlem alabilmek
silme
tarih
asıl, temel, genellikte

pääasiassa
päähine
päänahka
päästä pilaantumaan
pöly

asilda, asıl meselede
şapka, küllah
başın saçlı yerin derisi
bozulmak
toz

R

raaka
raaka-aine
rahan käsittely
raja-arvo
raskaana oleva
ratkaiseva
ravintotelta
rikkivety
riskitekijä
ristisaastuminen

rokote
ruoan koostumus
ruoan valmistus
ruoansulatuskanava
ruokamyrykitys

çiğ, ham
hammadde
parayı ele almak, ellemek
değer sınırı
hamile
kesin
lokantaçadırı
kükürt hidrojiyen
riskyapan, riske sebep olan
gıdamalzemelerin ve yiyeceklerin v.s. birbirinden
geçip mikroplu kirlenmesi
aşı
yemeğin oluşusu, yemeğin içeriği
yemeğin yapması
yemeğin sindirme kanalları, bağırsaklar
gıdazehirlenmesi

S

saada salmonella
saanti
saastuminen
sadonkorjuu
sairauksia aiheuttava
salmonella
samankaltainen
sekaantuminen
sekajäte
selkäydin
seurata
seuraus
sienimäinen
siipikarja
siirtyä > joutua
siirtyä
siivousvälineet
sisälmykset
sisätila
sokeripitoinen
solu
sopia ihmisoravinnoksi
sormin
sormus
sterilointi
sulattaminen
suojaamaton
suojata
suolattu
suolisto
suotuinen
suppea
syy

salmonellaya (bağırsak hastalığı) hastalanmak
bulunmak
kirlenmek
hasat
hastalıklara sebep olan
salmonella, bir türlü bağırsak hastalığı
benzer
karışmak
karışık artık
omurilik
takip etmek, izlemek, (ondan) neden oluyor
sonuç
mantara benzer
kümes hayvanları
ertelenmek > yetişmek
ertelenmek
temizlik eşyaları, temizlik malzemeleri
iç organlar
içerisi, iç yerler
şekerli, şekerliçeren
hücre, göze
insanyemeği oluyor, insanyemeğine uyuyor
parmakla
yüzük
mikropsuzlandırmak
eritmek
korumsuz, korunmayan
korumak
tuzlanmış
bağırsaklar
uygun
özlü
sebep

säilymismuoto
säilytyslämpötila
säilytysohjeet
säilyä elossa
säteilyttämisen
säädellä
säännöllisesti

saklanış şekli
saklamaisısı
saklamatalimatı
yaşamını devam ediyor
radyasonlamak
ayarlamak
düzenli

T

taikina
taloudellinen tappio
tarjoilu
tarjolla oleva
tarjota
tarkastus
tarkoittaa
tarkoitus
tarttuva tauti
tartunnan vaara
tartunta
tartuntatauti
tavoite
tavoitetaso
tekijä
teollinen tuotanto
terveydensuojelulain mukaan
terveystarkastaja
terveystodistus
terveysviranomaisen
teurastus
tilapäinen
todennäköisyys
todiste
toimenpide
toiminta
torjunta
toksiini
toteuttaminen
toteutua
toukka
tuho
tuhoeläin
tuholaistorjuntaohjelma
tuhoutua
tulehtunut
tulliviranomaiset
tulviminen
tunkkainen haju
tuottaa
tupakantumppi
turvallisuus
tyhjiöpakkaus
työntekijä
työskentelytapa
työvaatekerta
työympäristö
tärkein tavoite
täydentää

hamur
ekonomik zararı
servis
ikramda bulunan, serviste bulunan
ikram etmek
yoklama, kontrol
demek, istemek, amaç etmek
niyet, amaç
bulaşıcı hastalık
bulaşım tehlikesi
bulaşma, enfeksiyon
bulaşım hastalığı, enfeksiyon hastalığı
hedef, amaç
hedef seviyesi
yapımcı, imalatçı
sanayi üretim
sağlıkkorumakanununa göre
sağlıkmüfettiş, sağlıkkontrollör
sağlıkbelgesi
sağlıkyetkilisi
hayvan kısmek
geçici
olasılık
kanıt
önlem
haraket, etkinlik
savmak
mikrobin, hayvanın veya bitkinin ürettiği zehir
gerçekleştirmek
gerçekleşecek, gerçekleşmek
kurtçık
zarar, tahribat, yıkım
zararlı hayvan
zararlı hayvan savunma programı
yok olmak, yıkılmak
iltihaplanmış
gümrükmemurları
sel, sellenmek
kokmuş, havasız
üretmek
sigara kalıntısı, sigara bitişiği, (izmarit)
emniyet, güvenlik
boşlukambalaj
işçi
çalışma adeti, çalışma alışkanlığı
işelbise takımı
çalışmaçevresi
en önemli hedef, anahedefi
tamamlamak

U

ulosteet

dışkılar

V

vaaka

terazi

vaara

tehlike

vaaravyöhykelämpötila

ısının tehlikeli bölgesi

vaatia

ısrar etmek, talep etmek, şartlamak

vaatimus

şart, talep, istek

vaihteleva

değişken, değişikli

vaihtoehto

seçenek, alternatif

vaikutus

etki

vakuumpakkaus

boşlukambalaj, havasız ambalaj

valmistaja

üretici

valmiste

ürün

valmistus

üretmek, hazırlamak, yapmak

valvoa

gözlemek, uyanık olmak

valvonta

nezaret

valvontaviranomainen

nezaret görevlisi

vamma

bere, sakatlık, yara

varastointi

depolamak, depo etmek

varasto

ambar, depo

varmistaa turvallisuus

güvenliği kesinleştirmek

varmistus

kesinleştirmek

vastaanottotarkastus

karşılama kontrolü

vastustuskyky

direnc gücü

vastuuhenkilö

sorumlu şahış

vesiaktiivisuus (a/w)

suaktifliği (a/w)

viallinen

arızalı

vieras-

yabancı-

viileä

serin

viili

yoğurt çeşiti

viimeinen käyttöpäivä

son kullanma tarihi

vilja

ekin

viranomainen

görevli

virheellinen

hatalı

virus

virüs

vuotaminen

akıntı, sığıntı

välitys

aracılık

värkkoodaus

renkkodlama

Y

yksittäinen

tek, tekli, tektük

yhdiste

bileşim

ylipaino

aşırı kiloluk, aşırı ağırlık

ympäristö

çevre

ympäristöolosuhteet

çevre şartları

yskiminen

öksürmek

Z

zoonoosi

hayvanlardan insanlara ve insanlardan hayvanlara
bulaşan hastalıklara zoonoosi deniliyor